

25.08.2013 г. / 23:00:05

Вяра

08.09 по еретическия, †26 август по православния календар - Свети мъченици Адриан и Наталия.

Празник в чест на посрещането на Владимирската икона на Божията Майка

Страдание на светите мъченици Адриан и Наталия (305-311 г.)

*Свети мъченици
Адриан и Наталия.
Миниатюра от
Иверския манастир
на Атон. Края на XV
в.*

Гонителят на Христовата Църква, нечестивият цар Максимиан (1), преследвайки и умъртвявайки навред много християни, пристигнал в град Никомидия (2). Там влязъл в идолското капище, поклонил се на скверните си богове, като

паднал пред идолите и заедно с всички жители на града им принесъл мерзки жертви. После заповядал християните да бъдат залавяни и предавани на мъчения. Царят заплашвал с особени наказания онези, които се опитат да скрият християните. А на тези, които узнаят къде се крие някой християнин и донесат за него или намерят християнин и сами го представят на съд, обещавал награди и почести. Затова всички започнали да донасят един за друг: съсед за съседа, ближен за ближния си - кой от страх пред страшната заповед на царя, кой заради обещаните награди.

Някои от нечестивците донесли на своя военачалник, че в една пещера се крият християни и цяла нощ пеят и се молят на своя Бог. Незабавно били изпратени войници, които отишли в пещерата и заловили всички двадесет и трима християни, които били в нея. Оковали ги в железни вериги и ги отвели в града, за да ги изправят пред царя.

По това време царят отивал с колесницата си в идолското капище, за да принесе жертви. Воините, които водели вързаните християни, го срещнали по пътя и му извикали:

- Царю! Ето противниците на твоята заповед и хулителите на нашите велики богове.

Царят наредил да спрат колесницата, привикал затворниците по-близо до себе си и ги запитал откъде са.

- Родени сме в тази страна, а по вяра сме християни - отговорили те.

- Нима не сте чули - продължил царят - какви мъчения очакват тези, които се наричат християни?

- Чухме - отговорили светиите - и се смяхме над твоето безумие и над самия сатана, който действа в неверниците, на които ти си началник!

Разгневеният цар възкликнал:

- О, окаяни! Как смееете да ме наричате безумец и да ми се присмивате? Кълна се във великите богове, че в люти мъки ще унищожа телата ви!

- Хвърлете ги на земята и ги бийте без пощада с пръчки - наредил той на войниците - и тогава ще видим дали ще им помогне техният Бог и дали ще ги освободи от моите ръце!

И войните започнали жестоко да бият мъчениците. А те говорели на царя:

- Враже на Бога! Прати ни още мъчители, но колкото и да призовеш и каквито и мъки да измислиш, знай, че с това само ще умножиш венците ни.

- О, най-окаяни сред хората! - възкликнал царят. - Ще ви отсека главите, а вие очаквате венци върху тях... Отхвърлете суетната си вяра и не се погубвайте заради безумието си!

Мъчениците отговорили:

- Тебе ще те погуби Бог за това, че мъчиш невинните Му раби, които не са сторили никакво зло!

Тогава царят заповядал на войните:

- Бийте ги с камъни по устата!

Слугите побързали да сграбчат камъни и започнали с тях да бият мъчениците по устата, но не нанасяли толкова вреда на тях, колкото на самите себе си, защото обезумели, започнали да разбиват челюстите си един на друг.

А светите мъченици казали на мъчителя Максимиан:

- Беззаконнико и богоненавистнико! Ти биеш без милост нас, невинните пред тебе, но тебе ще те убие Ангел Божий и ще

погуби целият ти нечестив дом. Не можеш да се наситиш на мъченията, на които с такава жестокост ни подлагаш вече много часове, а тебе самия те очакват несравнимо по-големи мъки. Очевидно ти не си помислил за това, че имаме еднакво тяло с тебе, но твоето е скверно и нечисто, а нашето е очистено и осветено от светото кръщение.

Разгневен още повече от тези думи, мъчителят Максимиан възкликнал:

- Кълна се във великите богове, че ще заповядам да ви отрежат езиците, та като ви гледат другите, да се научат да не противоречат на господарите си!

Христовите мъченици отговорили:

- Чуй, нечестиви мъчителю! Ако ненавиждаш и мъчиш ония раби, които се противят на земните си господари, защо принуждаваш нас да се противим на Господа, нашия Бог? Или искаш и нас да ни застигнат тези мъки, които са приготвени за тебе?

- Кажете ми - запитал мъчителят - какви мъки са приготвени за мене?

- Това, което Бог е приготвил за дявола и неговите ангели - отговорили светците, - Той е приготвил и за вас, съсъдите на дявола - неугасващ огън, незаспиващ червей, непрестанно мъчение, вечно наказание, адска погибел, външна тъмнина, където е плач и скърцане със зъби и много други неизброими мъки.

- Кълна се, ще ви отрежа езиците! - възкликнал мъчителят.

- Безумецо! - казали му светиите. - Ако ни отрежеш езиците, с които прославяме Бога, нашите въздишки още по-леко ще достигнат до Него и сърцата ни още по-силно ще викнат към

Него, а пролятата от тебе кръв като тръба ще извиси гласа си към Владиката за това, че страдаме невинни.

Като чул този отговор на светиите, нечестивият цар заповядал да ги оковат в железни окови и да ги хвърлят в тъмница, а имената и думите им да запишат в съдебните книги.

Когато въвели светиите в съдебната палата, за да запишат имената им, един от началниците ѝ, знатен мъж на име Адриан, придържащ се към елинското нечестие (3), станал свидетел на тяхното търпеливо и мъжествено страдание, пристъпил към тях и ги попитал:

- Заклинам ви във вашия Бог, заради Когото страдате, кажете ми по съвест каква награда очаквате от Него за тези мъки? Мисля, че се надявате да получите от Него нещо велико и чудно.

Светите мъченици му отговорили:

- Не можем с уста да изразим пред тебе и ти със слуха си не можеш да възприемеш, нито пък с ума да постигнеш ония радости и преславни почести, които очакваме да получим от нашия Владика, Праведния Въздаятел.

- А от законодателните, пророческите и другите книги не ви ли е известно нещо за това? - попитал Адриан.

- И самите пророци - отговорили светците - не можели в съвършенство да постигнат с ума си ония вечни блага, понеже били хора като нас, макар и да угаждали на Бога с блага вяра и добри дела и говорели това, което им внушавал Светият Дух. За славата и въздаянията, които очакваме да получим, в Писанието се казва: "око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум не е идвало това, що Бог е приготвил за ония, които Го обичат"(1Кор. 2:9.)

Като чул тези думи, Адриан пристъпил напред и казал на писарите, които записвали имената на мъчениците:

- Запишете и моето име сред тези светци, понеже и аз съм християнин и заедно с тях ще умра за Христа!

Писарите веднага отишли при царя и му доложили, че Адриан се обявява за християнин и моли да запишат и неговото име сред осъдените.

А царят се учудил и разгневил, призовал при себе си Адриан и го попитал:

- Ума ли си изгуби, Адриане? Или и ти искаш люта смърт?

*Св. мъченик
Адриан Никомидийски.
Фреска от Събор "света
София" в гр. Киев. XVIIв.*

- Не - отговорил той, - не съм си изгубил ума, а напротив - от великото безумие дойдох в здрав разум.

- Не разсъждавай - възкликнал царят, - а по-добре моли за

прошка, признай пред всички, че си сгрешил, и зачеркни името си от списъка на осъдените.

- Отсега нататък - казал Адриан - ще моля истинския Бог Той да ми прости греховете, които извърших, докато бях езичник.

Разгневен от тези думи, цар Максимиан заповядал и него да оковат в железни вериги, да го хвърлят в тъмница заедно с мъчениците и определил деня, в който да ги подложи на мъчения.

Един от слугите на Адриан отишъл бързо в дома му и съобщил на господарката си Наталия, жената на Адриан, че господарят е окован във вериги и пратен в тъмница.

Наталия се ужасила и горчиво заплакала, раздрала дрехата си и попитала слугата:

- В какво се е провинил моят господин, че са го пратили в тъмница?

- Като стана свидетел - отговорил слугата - как бяха измъчвани някои хора заради името на Христа и заедно не послушаха царската повеля, не се отрекоха от вярата си и не принесоха жертва на боговете, нашият господар помоли писарите да запишат и неговото име сред осъдените на смърт, понеже иска да умре заедно с тях.

- Не знаеш ли по-точно за какво измъчваха ония мъже? - пак запитала Наталия слугата.

- Вече ти казах - отговорил той, - че ги мъчеха заради някой си Христос и за това, че не послушаха царската заповед да се поклонят на боговете.

Тогава Наталия се възрадвала духом, престанала да плаче, хвърлила раздраната дреха, сложила най-хубавите си одежди и тръгнала към тъмницата.

Дъщеря на вярващи в Бога и свети родители, Наталия преди се бояла да открие някому своята вяра в Христа, която пазела тайно, защото виждала на какви жестоки гонения и страшни мъки нечестивите подлагат християните. Но сега, когато чула, че мъжът ѝ повярвал в Христа и е записан сред осъдените на смърт, и тя твърдо решила да се обяви за християнка.

Като влязла в тъмницата, блажената Наталия паднала в нозете на мъжа си и като целунала оковите му, рекла:

- Блажен си, господине мой Адриане, понеже си намерил съкровище, което не си наследил от родителите си: така ще бъде благословен човек, който се бои от Бога. Наистина, господине мой, макар и млад, с вярата си в Христа ти събра толкова богатство, което не би придобил и до старини, оставайки в елинското заблуждение. Сега без печал ще идеш в бъдещия живот и ще намериш толкова съкровище, което не ще получат там ония, които трупат богатства и придобиват имена. Там вече няма да имат време да придобиват каквото и да е, да дават на заем или сами да заемат от някого, когато никой не може да избави от вечната смърт в ада и от геенските мъки. Там никой не ще помогне на другия - нито баща на сина, нито майката на дъщеря си, нито голямото земно богатство - на онзи, който го е събирал, нито робите на господина си, а всеки ще понесе своето наказание. А всички твои добродетели, господине мой, ще идат с тебе при Христа, за да получиш от Него блаженството, приготвено за ония, които Го обичат. Иди при Него с дръзновение, без да се боиш от бъдещото наказание, защото още сега си победил неугасващия огън и другите мъки. Моля те твърдо да пребиваваш в званието, в което си призван от Божието милосърдие. Нека да не те отклони от този добър път нито съжалението за младостта ти, нито любовта към роднините, нито приятелите, нито богатството, нито робите и робините - нищо земно, защото всичко това ще остарее и ще изтлее. Имай

пред очите си само това, което е вечно, и не поглеждай тленните и временни блага на този свят. Не се вслушвай в лъстивите слова на роднини и приятели, за да не те отвлекат от вярата с лукавия си съвет. Намрази техните ласки, отхвърли съветите им и не слушай измамните им думи, а гледай само тези свети мъченици, които сега са с тебе, техните думи слушай, на тяхното търпение подражавай, без да се колебаеш. Не се бой от яростта на мъчителя и различните му мъчения, защото всичко това скоро ще свърши, а на небето Христос ще даде вечна награда на рабите Си, които страдат за Него.

Като казала това, Наталия замълчала. Било вече късна вечер.

Адриан ѝ казал:

- Сега иди вкъщи, сестро, и спи спокойно, а когато науча часа, когато ще ни поведат на мъчение, ще ти съобщя, за да дойдеш и видиш нашата кончина.

Наталия се изправила, а после се обърнала към двадесет и тримата затворници, като паднала в нозете им и целувала оковите им с думите:

- Раби Христови! Моля ви да утвърждавате тази Христова овца. Съветвайте го да претърпи до края, като му посочвате бъдещото въздаяние, приготвено за верните, принасящи кръвта си на Христа Бога, подобно на вас, които сте Му принесли вашата кръв, и за това страдание ще получите за награда вечно спасение. Присъединете и неговата душа към вашите души и му бъдете отци вместо плътските родители, които бяха нечестиви. Укрепете го с вашия свят съвет, за да вярва непоколебимо и да извърши страдалческият си подвиг.

После отново се обърнала към Адриан, който бил в най-далечния ъгъл на тъмницата.

- Господине мой - казала тя, - не щади младостта си и телесната красота: тленното тяло ще стане храна на червеи. Не мисли за името си, нито за злато и сребро, защото от него не ще има полза в деня на Страшния съд. Там никой с никакви дарове не може да откупи душата си от вечна гибел, понеже никой не ги приема. Бог приема като дар само добрите дела на светите души.

Тя казала това и си отишла вкъщи.

След няколко дни Адриан научил, че царят иска заедно с другите затворници да го изведе на съд и мъчение. Той се обърнал към светите мъченици с такава молба:

- Господари мои! - казал той. - С вашата благословия трябва да ида у дома и да съобщя на вашата рабиня, моята сестра Наталия, за да види страданието ни, защото обещах да я повикам в определения час.

Светците му дали благословията си и поръчителствали за него. Адриан платил на тъмничарите и тръгнал към дома.

Един от гражданите го видял да отива вкъщи и побързал да съобщи на Наталия, че мъжът ѝ е освободен от окови и си идва у дома.

Наталия не повярвала и казала:

- Кой би могъл да го освободи? Не може мъжът ми да е оставил светите мъченици.

През това време дошъл и един от слугите и казал:

- Знаеш ли, госпожо, че нашият господин е освободен и се връща у дома?

Наталия помислила, че Адриан е освободен, защото се е отказал от Христа, усетила голяма скръб и горко заплакала, а

като видяла през прозореца, че той вече е близо до дома, захвърлила ръкоделието си, станала, затворила вратата и високо извикала:

- Иди си от мене, отстъпнико от Бога, който измами своя Господ! Не мога да беседвам с отрелия се от Бога и няма да слушам лъжливите ти слова. О, безбожник и окаяни човече! Кой те подтикна да се заемеш с дело, което не можеш да доведеш докрай? Кой те разлъчи със светиите? Кой те съблазни да отхвърлиш съдружеството им? Какво те накара да отстъпиш, преди да е почнала битката? Още не си видял врага, а вече захвърли оръжието си, още не е пусната стрела против тебе, а ти вече си поразен! Учудвах се и си мислех: може ли да има нещо добро от безбожен род и нечестив град? Може ли да принесе чиста жертва на Бога потомък на мъчител? Ще бъде ли благоуханно за Всевишния кадилото на ония, които проливат невинна кръв? Не се удостоих да бъда съпруга на мъченик, а станах жена на отстъпник. Кратка бе радостта ми и премина във вечен укор, за кратко имах похвала сред жените, а сега ще имам пред тях непрестанен позор!

Блаженият Адриан стоял пред вратата и слушайки Наталия, се радвал и укрепявал за подвиг, горейки с още по-голямо желание да изпълни онова, което обещал на Христа Бога. Той се учудвал на тези думи на младата си жена, която наскоро встъпила в брак с него - от деня на венчавката им изминали само тринадесет месеца.

Като виждал голямата ѝ скръб, Адриан започнал да чука на вратата и да я умолява:

- Отвори ми, госпожо моя Наталия! Не съм избягал от мъченията, както си мислиш - не, не бих могъл да постъпя така. Дойдох да те отведа със себе си, понеже ти обещах да присъстваш на нашата кончина.

Наталия не повярвала на думите му и продължила да го укорява:

- Ето как ме мами престъпникът, ето как ме лъже вторият Иуда! Иди си, за да не те убия аз!..

И не отваряла вратата.

- Отвори по-скоро - молел Адриан, - защото трябва бързо да се върна и ще си ида, без да те видя, а ти ще скърбиш за това. Светите мъченици поръчителстваха за мен и ако не се върна в определения срок и ме потърсят началниците, освен своите мъки ще трябва да понесат страдания и заради мен. Но ще могат ли, щом като и сега са едва живи?

Като чула това, Наталия веднага радостно отворила вратата и се хвърлила в обятията му.

- Блажена си, жено! - казал Адриан. - Ти позна Бога, за да спасиш мъжа си! Наистина си любяща съпруга! Венец за това ще ти бъде блаженството, защото, макар и да не понасяш мъки, състрадаваш на мъчениците с участието си.

Адриан взел жена си и тръгнал заедно с нея към тъмницата. По пътя я запитал:

- А как ще постъпим с имението си?

Наталия отговорила:

- Остави, господине мой, грижата за земното, за да не прелъсти ума ти. Грижи се и размишлявай само как да извършиш подвига, за който си призван. Забрави всичко светско, тленно и вредно за душата и по-добре се погрижи да видиш и да получиш вечните блага, приготвени за тебе и онези светии, заедно с които вървиш по пътя Господен.

В тъмницата Божията рабиня Наталия паднала в нозете на

светите мъченици и като целувала оковите им, видяла, че раните им вече гноят и от тях падат червеи, а от тежестта на оковите телесните им членове се отделят един от друг. Тя се навела и започнала да почиства гноята от раните им. После пратила слугините си да донесат от къщи хубаво платно и превръзки. Когато това било донесено, Наталия със своите ръце превързала раните на страдалците и доколкото можела, облекчавала нетърпимите им мъки. Тя се грижела за тях седем дни до самото им отвеждане на съда.

Когато настъпил определеният ден, цар Максимиан седнал в съдилището и заповядал да доведат затворниците. Слугите веднага отишли в тъмницата и им съобщили царската повеля. Като видели, че мъчениците не могат да ходят, защото са изнемогнали от тежките рани, слугите ги повлекли като животни, вързани всички за една верига. Най-накрая водели Адриан с вързани ръце.

Щом наближили съдилището, известили царя за тях.

- Доведете ги - заповядал царят - всички заедно, за да виждат мъченията си. Доведете ги без дрехи, готови за мъчения.

Началникът на тъмницата казал на царя:

- Царю! Тези, които бяха мъчени преди, не могат да бъдат доведени за разпит. Заповядай да доведат само Адриан, понеже още е бодър и здрав и ще може да понесе мъченията. Телата на другите са в гной, през раните им се виждат костите им и ако започнем да ги мъчим отново, те сигурно веднага ще умрат, защото няма да понесат приготвените им мъки. Ние пък не искаме бързо да умрат, сякаш вината им е малка. Дай им време да оздравеят и да укрепнат, за да пострадат после заради беззаконията си.

Тогава царят заповядал да въведат само Адриан.

Слугите го съблекли и му дали оръдията за мъчение, за да ги носи със своите ръце.

Светите мъченици му казали:

- Блажен си ти, Адриане, че се сподоби да понесеш кръста си и да последваш Христа! Не се плаши, не се връщай назад и не губи наградата си. Внимавай дяволът да не открадне съкровището ти. Не се страхувай от видимите мъки, а гледай бъдещото въздаяние: смело пристъпи и посрами мъчителя! Знай, че "страданията на сегашното време не са нищо в сравнение с оная слава, която ще се яви в нас" (Рим. 8:18) и която се надяваме да получим с Господнята милост.

Блажената Наталия също му рекла:

- Господине мой, обърни се с ума си само към Единия Бог и нека сърцето ти не се уплаши от нищо! Малък е този труд, а покоят е безкраен, кратко е страданието, но славата на мъчениците е вечна. Ще претърпиш малко болка и скоро ще се радваш с ангелите. Докато служеше на земния цар и се грижеше да събереш малкото данък, ти не щадеше здравето си и бе готов да умреш на война. Не трябва ли сега с още по-голямо мъжество да понесеш всички мъчения и да умреш за Небесния Цар, с Когото и ти ще се възцариш!

Когато довели Адриан при нечестивия цар Максимиан, той го погледнал и запитал:

- Нима още пребиваваш в безумието си и искаш в мъчения да завършиш живота си?

- И преди ти казах - отговорил Адриан, - че не съм безумен, а благоразумен, и съм готов да умра в този живот!

Царят запитал:

- Няма ли да принесеш жертва и да се поклониш на боговете,

както аз и всички останали им се покланяме и принасяме жертви?

- Безумецо - отговорил Адриан, - като се заблуждаваш сам, защо заблуждаваш и другите ? Ти не само себе си обричаш на гибел, но тласкаш към нея и всички, които те слушат, като ги съветваш и принуждаваш да се покланят на бездушните истукани и да оставят истинския Бог, Твореца на небето и земята!

- Нима смяташ нашите велики богове за малки? - попитал царят.

- Аз - отговорил Адриан - не ги наричам нито малки, нито велики, понеже те са нищо.

Тогава разгневеният мъчител заповядал жестоко да го бият с пръчки.

Когато чула, че започнали да бият мъжа ѝ, блажената Наталия казала на светите мъченици:

- Започна страданието на моя господин!

Светиите веднага започнали да се молят Бог да го укрепи в мъките му.

Царят заповядал на мъчителите при това да повтарят: "Не хули боговете!"

А Адриан казал на царя:

- Ако се мъча за това, че хуля боговете, които не са богове, какво ли мъчение очаква теб за похулването на Живия и истински Бог?

- Сигурно тези измамници са те научили да говориш тъй дръзко? - попитал царят.

Мъченикът възразил:

- Защо наричаш измамници наставниците в спасението и водачите към вечен живот? Вие сте по-големи измамници и увличате хората в погибел!

Гневният Максимиан заповядал на четирима силни слуги жестоко да бият мъченика с дебели колове.

Но докато го биели, Адриан казал:

- Колкото повече мъчения ми изобретиш, мъчителю, толкова повече венци ще ми спечелиш!

А блажената Наталия предавала на светите мъченици всички въпроси на царя и отговорите на Адриан.

- Пощади поне младостта си - продължил да го увещава мъчителят - и призови боговете! Защо да загиваш напразно и доброволно? Моите богове са велики, а аз много скърбя, като виждам как тежко се мъчиш и погива твоята красота!

- Аз щадя себе си - отговорил мъченикът, - за да не погина до край!

- Призови боговете - уговарял го мъчителят - те ще те помилват, а аз ще ти върна предишното звание. Не трябва да се сравняваш с окованите заедно с тебе, защото си мъж благороден, син на знатни родители, и макар и млад, си достоен за големи почести. А онези затворници са безродни бедняци и глупави невежи!

- Зная - отговорил мъченикът, - че ти е известен родът и произходът ми. Но ако знаеше рода на тези светии и богатото наследство, което очакват, ти пръв би паднал в нозете им, би ги молил да принесат молитва за тебе и със свои ръце би унищожил бездушните си богове!

Още по-разярен, мъчителят заповядал на четирима силни слуги да бият мъченика по корема.

И те го биели, докато не се разкъсала утробата му и не изпаднали вътрешностите му. Като видял това, мъчителят им заповядал да спрат.

Блаженият Адриан бил млад и нежен телом; той бил едва на двадесет и осем години.

- Виждаш ли - обърнал се към него царят - колко те щадя! Поне с една дума призови боговете и тозчас те ще ти явят своята милост. А аз ще повикам лекари, за да изцелят раните ти и още днес ще бъдеш с мене в царския дворец!

- Ако ми обещаващ грижата на лекари - отговорил светият мъченик, - почести в двореца и казваш, че твоите богове ще бъдат милостиви към мене, нека все пак те със своите уста ми кажат какво искат да ми дадат, нека кажат какво благодеяние ми обещават! И когато чуя техните слова, ще им принеса жертви и ще им се поклоня както ти желаш!

- Те не могат да говорят! - отговорил царят.

- Щом не могат да говорят - казал мъченикът, - защо да се покланям на тях - немите и бездушните!

В гняв и ярост мъчителят заповядал отново да свържат светия мъченик заедно с другите затворници и да го хвърлят в тъмница. После определил ден, когато отново да ги изправи на съд.

Войниците повлекли към тъмницата някои от светите мъченици, а други, изнемогнали от телесните страдания и неможещи да ходят, понесли на ръце. Отвели и Адриан, а блажената Наталия го ободрявала и утешавала и като го прегърнала, казала:

- Блажен си, господине мой, че се сподоби с участието на светите мъченици! Блажен си, светлина на очите ми, понеже страдаш заради Онзи, Който е пострадал заради тебе! Ето, сега отиваш да видиш славата Му и да участваш в нея, защото съпричастният на Неговите страдания ще бъде причастен и на Неговата слава.

Докато говорела, Наталия избърсвала кръвта му и се помазвала с нея.

А светите мъченици много се радвали на мъжественото търпение на Адриан и като пристъпили към него, го целували с думите: "мир да те съпътства, брате".

Онези, които не можели да ходят поради тежките си рани, допълзели към него, за да го целунат, и всички му казвали:

- Радвай се в Господа, възлюбени брате, понеже името ти е записано сред прославлените Божии раби!

- Радвайте се и вие, раби Христови - отговорил Адриан, - вие ще получите венци за грижата си към мене! Молете се Господ да ме укрепи, защото съм изнемогнал телом, и да не надделее въставащият против мен враг - дявола.

- Уповавай на Бога - казали светиите. - Сатаната няма да те победи: ти го прогони далеч със своето страдание. Отначало се страхувахме за тебе, като си мислехме, че като човек ще бъдеш немощен, а сега виждаме голямото ти търпение, вече не се съмняваме в тебе и вярваме, че с Божията помощ врагът нищо не може да ти стори. Затова не се бой, с тебе е Христос, Победителят на дявола!

Заедно със света Наталия имало и други благочестиви жени, които служели на светиите, слагали на раните им целебни лекове и ги превързвали. Те си поделили грижите, така че всяка да може да служи на един от мъчениците. Като научил,

че много благочестиви жени идват в тъмницата и се грижат за затворниците, нечестивият цар забранил да ги допускат при тях.

Щом разбрала, че жените вече не могат да идват при мъчениците, света Наталия остригала косите си, преоблякла се в мъжка дреха и влязла в тъмницата като мъж. Тя се грижила не само за съпруга си, но и за останалите свети мъченици.

Като превързала раните им, тя седнала до нозете на Адриан и казала:

- Моля те, господине мой, да помниш нашия съюз, присъствието ми по време на твоето страдание и пожеланието ми да се сподобиш с венец. Помоли се на нашия Господ Иисус Христос да вземе и мен, та както живяхме заедно в този скръбен и изпълнен с грехове живот, така неразделни да пребиваваме и в онзи блажен живот. Моля те, когато застанеш пред Христа Господа, да Му принесеш първата си молитва за мене. Вярвам, че всичко, за което помолиш, Господ ще ти даде, защото Му е благоугодна молитвата ти и приятно прощението ти. Но ти познаваш нечестията на тези граждани и безбожието на царя и се страхувам да не ме принудят да се омъжа за друг, нечестивец и езичник. Тогава ще се оскверни ложето ми и ще се разтрогне нашият съюз. Моля те, опази съпругата си, както учи апостолът, дай ми за награда заради моето целомъдрие да умра заедно с тебе!

Като казала това, тя станала и отново послужила на светиите, като им подавала храна и питие, умивала и превързвала раните им.

Благочестивите жени узнали, че Наталия в мъжка дреха се грижи за затворниците и по нейния пример също остригали косите си, преоблекли се в мъжки дрехи и така отново влезли

в тъмницата и прислужвали на светиите.

Когато нечестивият цар научил какво са сторили жените, а също и това, че затворниците са много изнемогнали от гнойните си рани и са едва живи, той заповядал да занесат в тъмницата наковалня и железен чук, за да им пречупят глезените и ръцете, и казал:

- Нека умрат с необикновена, болезнена смърт!

И когато мъчителите и убийците слуги донесли в тъмницата желязна наковалня и чук, Наталия разбрала причината за появяването им и ги посрещнала с молба да започнат от Адриан, понеже се страхувала мъжът ѝ да не се уплаши, като види жестокото мъчение и кончината на другите мъченици.

*Мъчение на св. Адриан.
Фреска от манастира
Дионисиат на Атон.
1547 г.*

Мъчителите я послушали и пристъпили към него.

А Наталия подигнала нозете на съпруга си и ги положила на наковалнята. Мъчителите със силен удар пречупили глезените и нозете му.

- Умолявам те, господине мой, рабе Христов - рекла Наталия, - докато си още жив, протегни ръката си, за да пречупят и нея, и тогава ще станеш равен на другите свети мъченици, които пострадаха повече от тебе!

Адриан протегнал ръката си, а тя я взела и сложила на наковалнята. Мъчителят ударил силно и я отсякъл и тозчас свети Адриан предал душата си в ръцете на Бога.

След като убили свети Адриан, мъчителите пристъпили и към другите затворници, но те сами полагаги ръцете и нозете си на наковалнята с думите:

- Господи, приеми душите ни!

После нечестивият цар заповядал телата им да бъдат изгорени, за да не могат да ги вземат християните.

Като чула за тази заповед на царя, блажената Наталия тайно взела ръката на мъжа си и я скрила при себе си, за да не бъде изгорена.

Когато слугите на мъчителя разпалили пещта и взели да изнасят телата на светите мъченици, за да ги изгорят, Наталия и другите благочестиви жени ги последвали, събирали кръвта на мъчениците в своите скъпи одежди и помазвали с нея телата си. Освен това те откупили от мъчителите дори и техните одежди, обагрени с кръвта на мъчениците.

Когато телата на светиите били хвърлени в пещта, жените със сълзи възкликнали:

- Поменете ни във вечния си покой!

Света Наталия се втурнала към пещта, за да се хвърли в огъня, защото желаела да се принесе заедно със съпруга си в жертва Бог, но я удържали.

Изведнъж ударил страшен гръм, блеснала светкавица и се излял проливен дъжд, който угасил пещта. Обзети от страх, нечестивите мъчители побягнали, а мнозина от тях паднали мъртви по пътя, поразени от мълнии.

Когато слугите на мъчителя се разбягали, верните мъже и света Наталия с другите благочестиви жени извадили от пещта телата на светите мъченици цели и съвсем неповредени от огъня, тъй че дори косите им не били обгорели. А един благочестив мъж заедно със жена си се поклонил на Наталия и помолил нея и другите братя:

- Живеем на края на града в едно уединено място. Гнусим се от безбожието и не можем повече да гледаме това жестоко кръвопролитие, което върши нечестивият цар. Затова не искаме повече да живеем тук и се преселваме във Византия. Дайте ни телата на светите мъченици, ние ще ги пренесем с кораб далеч оттук и ще ги съхраним до смъртта на нечестивия цар Максимиан. А след смъртта му, ако сме живи, ще се завърнем и ще донесем телата на светиите отново тук, за да бъдат почитани от всички. Ако сега останат тук, царят отново ще нареди да ги изгорят, и вие ще станете предатели на телата, които Бог опази с този дъжд.

Всички се съгласили и пренесли телата на мъчениците на кораба, и ги отправили във Византия.

Междувременно Наталия живеела в дома си, съхранявайки при себе си ръката на любезния си съпруг Адриан, която помазала с драгоценно миро, обвила с порфира и положила до възглавето си; и никой от домашните ѝ не знаел за това.

След време един знатен мъж с голям воински сан пожелал да се ожени за Наталия, понеже тя била млада, красива и богата. Той молел царя да му позволи да вземе за съпруга Адриановата жена и царят разрешил този брак. Женихът незабавно пратил при нея знатни жени, за да ѝ предложи ръката си. Но Наталия отговорила:

- Радвам се на вестта, че такъв мъж иска да ме направи своя жена, но ви моля да почакате три дни, за да се приготвя, защото не съм очаквала, че някой тъй скоро ще поиска да се съчетае в брак с мене.

Като казала това, блажената Наталия замислила да избяга там, където били отнесени телата на светите мъченици.

Тя обнадежила жените и ги отпратила при началника, а сама влязла в спалнята, където пазела ръката на свети Адриан, паднала на земята и със сълзи призовала Господа:

- Господи Боже наш! Боже на скръбните и със съкрушени сърца, погледни към мене, Твоята рабиня, и не допускай да се оскверни ложето на твоя мъченик Адриан. Не забравяй, Владико, страданията на Твоя раб заради святото Ти име! Милостиви Боже! Помени преломяването на глезените и отсичането на ръцете и на другите Ти раби, които претърпяха заради Тебе, и нека да не бъдат напразни техните страдания. Помилвай и мене заради тях и не допускай съжителство с Твоите врагове. Ти, който избави светиите от огъня, избави и мене от намеренията на скверния човек!

Докато се молела с тази молитва, от умора и тъга Наталия се унесла в лек сън. И ето, в сънно видение ѝ се явил един от светите мъченици и казал:

- Мир на тебе, рабиньо Христова Наталия! Вярвай, че Бог не те е забравил и ние не сме забравили твоите трудове и грижи

за нас, докато бяхме в тъмницата. Пред лицето на Христа ние Го молим по-скоро и ти да дойдеш при нас.

Блажената Наталия запитала:

- Кажи ми, свети мъчениче, представи ли се заедно с вас на Господа и моя господин Адриан?

Мъченикът отговорил:

- Преди нас застана той пред Владиката! А ти иди и веднага се качи на кораба и отплавай натам, където са нашите тела. Там ще ти се яви Господ и ще те доведе при нас!

Като се събудила от сън, Наталия веднага оставила всичко и като взела само ръката на Адриан, излязла от къщи и отишла на морския бряг. Там видяла кораб, който сякаш специално я очаквал и бил готов да отплава за Византия. Тя влязла и видяла много мъже и жени християни, които бягали от мъченията на нечестивия цар Максимиан, и въздала хвала на Бога.

Но военачалникът научил за заминаването на Наталия, поискал от царя войници, взел друг кораб и се отправил след нея. Когато били на хиляда стадии от брега, духнал насрещен вятър, обърнал кораба назад и му нанесъл големи щети, а мнозина от плаващите на него загинали. Християнският кораб, на който била света Наталия, плавал без всякаква опасност. В полунощ им се явил дяволът на кораб, който сякаш плавал от изток, и имал много моряци. Дяволът запитал християните, като че бил кормчия:

- Откъде сте и къде отивате?

Те отговорили:

- Ние сме от Никомидия и отиваме във Византия (3).

Врагът им казал:

- Отклонили сте се от пътя, обърнете кораба си наляво.

Така той искал да ги измами и потопи.

Християните повярвали на лъжливия съвет и като помислили, че срещнатият кораб наистина идва от изток, започнали да обръщат платната и кораба си наляво. Но изведнъж им се явил свети мъченик Адриан, озарен от светлина, и викнал с гръмовен глас:

- Плавайте по предишния път и не слушайте думите на врага, който ви приготвя погибел.

И мъченикът сякаш тръгнал пред тях по водата, а дяволът изчезнал заедно с кораба си.

Наталия видяла свети Адриан да върви пред кораба и възкликнала:

А светецът веднага станал невидим.

Духнал попътен вятър. Пътешествениците пристигнали във Византия преди разсъмване и слезли на брега близо до храма, където били положени телата на светите мъченици.

Като отишла в храма, Наталия с неизразима радост паднала пред мъчениците и ги целувала със сълзи. Тя поставила ръката на свети Адриан към тялото му, преклонила колена и дълго се молила. След дългата молитва тя станала и целунала присъстващите братя и сестри, защото в това време там се събрали много верни християни. Те приели с радост Наталия, отвели я в една къща и започнали да я молят да отдъхне малко, понеже виждали, че е изнемогнала от морското пътешествие. Когато тя заспала дълбоко, в съня ѝ се явил свети Адриан и казал:

- Добре, че дойде тук, рабиньо Христова и дъще мъченическа. Дойди в покоя, който ти е приготвил Господ, и приеми своята награда!

*Мъченица Наталия
Никомидийска. Фреска
от Събор "света София" в
гр. Киев. XVIIв.*

Когато станала от сън, Наталия разказала за видението на християните и ги помолила да принесат молитви за нея. После заспала отново. След час вярващите дошли да я събудят, но я намерили вече починала, защото светата ѝ душа отминала във вечен покой при Господа. Така скоро след страданията на светите мъченици и Наталия завършила мъченическия си подвиг, макар и да не проляла кръвта си. Тя страдала заедно с тях, служила им в тъмницата и съпреживявала мъките им и от целомъдрие напуснала дома и отечеството си, за да се престапи в лика на мъчениците на Христа, нашия Спасител, на Когото с Отца и Светия Дух въздаваме чест и слава сега, и всякога, и во веки веков. Амин.

(1) **Максимиан Галерий** (305-311 г.) бил зет на император Диоклетиан, а после и негов приемник.

(2) **Никомидия**- източната столица на Римската империя, великолепен град в областта Витиния, на брега на Мраморно море, в северозападната част на Мала Азия.

(3) **Византия**, впоследствие прочутият Константинопол или Цариград, била отначало малка колония, основана около 658 г. преди Р. Хр. и наречена на името на основателя си Визас, който бил родом от гръцкия малоазиатски град Милет, някога подчинен на персите.

Тропарь мученикам Адриану и Наталии Никомидийским
глас 4

Мученицы Твой, Господи,/ во страданиях своих венцы
прияша нетленные от Тебе, Бога нашего:/ имуще бо крепость
Твою,/ мучителей низложиша,/ сокрушиша и демонов
немошныя дерзости. / Тех молитвами// спаси души наша.

*(Твоите мъченици, Господи, в страданията си приеха
нетленни венци от Тебе, нашия Бог, имащи Твоята сила,
победиха мъчителите и съкрушиха безсилната дързост на
демоните: по техните молитви спаси душата ни.)*

Ин тропарь мученику Адриану Никомидийскому
глас 3

Богатство неиздивущее вменил еси/ веру спасенную,
треблаженне,/ оставль отеческое нечестие/ и Владыки стопами
шествуя,/ Божественными дарованиями обогатился еси,/ Адриане
славне;/ Христа Бога моли// спастися душам нашим.

Кондак мученикам Адриану и Наталии Никомидийским

глас 4

Мученик возсия Божественная память/ и земныя озари вся концы светло, с веселием зовущих:// Ты еси мучеников, Христе, радование.

Ин кондак мученикам Адриану и Наталии Никомидийским

глас 4

Жены Богомудрыя Божественная словеса в сердце положив,/ Адриане, мучениче Христов, к мучением усердно устремился еси, // с супругою венец приемь.

(Вложил божествени слова в сърцето на богомъдрата жена, Адриане, мъчениче Христов, ревностно си се устремил към мъченията, като си приел със съпругата венец.)

Молитва мученикам Адриану и Наталии Никомидийским

О, священная двоице, святые мученицы Христовы, Адриане и Наталие, блаженные супруги и доблии страдальцы! Услышите нас, молящихся вам со слезами, и низпослите на ны вся благопотребная душам и телесем нашим, и молитте Христа Бога, да помилует нас и сотворит с нами по милости Своей, да не погибнем во гресех наших. Ей, святые мученицы, примите глас моления нашего и избавите ны молитвами вашими от глада, губительства, труса, потопы, огня, града, меча, нашествия иноплемеников и междоусобных брани, от напрасныя смерти и от всех бед, печалей и болезней, да выину, вашими молитвами и предстательством укрепляеми, прославим Господа Иисуса Христа, Ему же подобает всякая слава, честь и поклонение, со Безначальным Его Отцем и

Пресвятым Духом, во веки веков. Аминь.

Молитва вторая мученикам Адриану и Наталии
Никомидийским

О, святїи мученицы Адриáne и Натáлие! Услышите нас, раб
Бóжиих (имена), в час сей к вам молящихся: помолїтесе о нас
Владыце Христу́ Бóгу, мно́го бо дерзнове́ние к Немú стяжали
есте́, іскреннии молéбницы о нас сúще. Умолїте Го́спода
отпустіти на́ша грехі и Небéснаго Цáрствия сподóбити нас, да
кúпно с ва́ми просла́вим великолéпое імя Пресвяты́я Тро́ицы,
Отца́ и Сы́на и Свята́го Дúха, во веки веков. Аминь.

Празник в чест на посрещането на Владимирската икона на Божиата Майка

*Първообраз на
чудотворната Владимирска
икона на Божиата майка*

По времето на великия княз Василий Дмитриевич и светейшият митрополит Киприан руската земя била нападната от агарянския цар, монголския завоевател Тамерлан. Тръгнал с пълчищата си от изток, той покорил много страни и стигнал границите на руската държава. Като наближил Рязанска област, превзел град Елец, пленил княза му и погубил много християни, защото ги ненавиждал и преследвал. Тамерлан се хвалел, че ще опустоши цялата руска земя и ще изкорени християнската вяра. Завоевателят се насочил към Москва, възнамерявайки да я разруши.

Великият княз Василий Дмитриевич научил за това, събрал войните си и тръгнал към град Коломна. Тук спрял на брега на река Ока и се опълчил против неприятеля. А Тамерлан останал на място петнадесет дни. Когато князът видял голямата сила на нечестивия цар, който нахлул в Русия с многобройна войска, и чул за злото му намерение, заедно с войните си вдигнал ръце към небето и със сълзи се помолил на Господа и Пречистата Божия Майка да ги избавят от безбожния агарянин. Той призовавал на помощ и Божиите угодници, светите иерарси Петър и Алексей, преподобния Сергей и други руски чудотворци.

Великият княз помолил своя духовен баща, преосвещения митрополит Киприан, да обяви всенароден пост и молитва. Той го молел също и за защита на престолния руски град да пренесе в Москва чудотворната икона на Божията Майка от град Владимир. Божият светител Киприан и преди имал намерение да стори това и когато получил повелението на княза, с усърдие благодарил на Бога, че е вложил в сърцето му същата мисъл. Единоумислието с княза светейшият митрополит тълкувал като знамение за Божието благоволение и позволение чудотворната икона на Богородица да бъде пренесена в Москва.

Скоро след това митрополитът изпратил свещенослужители да вземат честната икона на Божията Майка от Владимир. А той събрал целия клир и множество народ и принесъл съборен молебен за победа над враговете, като заповядал на всички да съблюдават пост и да възнасят молитви, а сам денонощно извършвал служби и се молел със сълзи за великия княз, неговите воини и всички православни християни.

Когато честната икона приближавала Москва, на петнадесетия ден от месец август, на празника Успение на Пресвета Богородица, преосвещеният митрополит заедно с останалия духовен чин и много народ излязъл да я посрещне. Щом видели светата икона, всички паднали на земята, поклонили ѝ се като на Самата Пречиста Божия Майка, дошла при тях, и я приели с голяма радост. Те проливали пред нея сълзи на умиление и се молели на Богородица за избавление от агарянското нашествие.

Общата усърдна молитва не била напразна. В същия ден, в който честната икона на Пресвета Богородица била пренесена в Москва, нечестивият агарянски цар Тамерлан се ужасил от страшно видение и обърнал назад своята войска, макар никой да не го преследвал.

Насън той видял пред себе си висока планина, а от върха ѝ срещу него със златни жезли в ръце вървели светители и го заплашвали. Във въздуха над тях Тамерлан съзрял необикновена светлина и една Царица, която стояла сред светителите в неизказана слава, облечена в багреница и сияеща по-ярко от слънцето с мълниеносни лъчи. Около нея имало безброй въоръжени воини, които ѝ служели и като че се приготвяли за война. Ръцете на Царицата били вдигнати към небето и Тя сякаш се молела. Сторило му се, че Тя го заплашва и му заповядва да напусне руските предели, а на войнството Си повелява да се хвърли срещу него.

Тамерлан бил ужасен от страшното видение. Той станал от ложето си и извикал:

- Горко ми, защото видях страшно нещо!

И нещастникът треперел и стенел, като в изстъпление.

След време той дошъл на себе си, повикал князете и военачалниците си и им разказал за видяното, треперейки от страх.

А те, когато изслушали разказа му и видели уплахата му, също изпаднали в ужас и недоумявайки, се питали един друг:

- Какво ще стане сега?

Някои казвали:

- Тази Царица е Майката на християнския Бог, Господ Иисус Христос. Несъмнено Тя възнамерява да защити християните, защото е тяхна Помощница и Застъпница.

Тамерлан казал:

- Ако християните имат такава Помощница, напразно сме се въоръжили против тях и се трудим суетно, защото, ако изпрати дори само един от онези, които са с Нея, Тя ще победи всички ни и няма да намерим място, където да се скрием.

И нечестивият цар с цялото си войнство побягнал с позор, защото на агаряните им се струвало, че ги преследват множество руски полкове. Уплашени и объркани от това, те се тъпчели един другого, хвърляли оръжието и изоставяли плячката и пленниците си.

Така по молитвите на Пресветата Богородица на православните християни била дарувана победа без бой, поражение на враговете без кръвопролитие.

Това нашествие на Тамерлан и агаряните и чудното им прогонване от пределите на руската земя станало през 6903 година от сътворението на света. Оттогава в столицата Москва бил установен празник в чест на пренасянето на иконата на Пресвета Богородица, наречена Владимирска, като благодарствено възпоминание за чудното избавление от агаряните, дарувано със застъпничеството на Божията Майка. Нека и ние винаги възнасяме на Нея и на родилия се от Нея Христос Господ чест, слава и поклонение сега и във вечните векове. Амин.

Тропарь Пресвятой Богородице пред иконой Ея
«Владимирской»

глас 4

Днесъ свѣтло красѹется слáвнейший град Москвá,/ я́ко зарю́
со́лнечную восприѣмши, Влады́чице,/ чудотво́рную Твою́
ико́ну,/ к не́йже ны́не мы притека́юще и моля́щеся Тебе́,
взыва́ем си́це:/ о, пречу́дная Влады́чице Богоро́дице!/ Моли́ся
из Тебе́ воплоще́нному Христу́ Бо́гу на́шему,/ да изба́вит град
сей и вся́ гра́ды и страны́ христиа́нския/ невредíмы от всех
наве́т вра́жиих,// и спасе́т ду́ши на́ша, я́ко Милосе́рд.

*(Днес светло се украсява славният град Москва, приел
като слънчева заря чудотворната твоя икона, Владичице;
притичащи се към нея и молещи се на тебе, зовем: О,
пречудна Владичице, Богородице! Моли Въплътилия се от
тебе Христос Бог наш да запази този град и всички
християнски градове и страни невредими от вражеските
навети, и да спаси душите ни, като милосърден.)*

Кондак Пресвятой Богородице пред иконой Ея
«Владимирской»

глас 8

Взбранной Воеводе победительная, / яко избавльшеся от злых / пришествием Твоего честнаго образа, Владычице Богородице, / светло сотворяем празднество срѣтения Твоего и обычно зовѣм Тѣ:// радуйся, Невѣсто Неневѣстная.

(Избрана Воеводе Победителке, като се избавихме от беди чрез пришествието на твоя честен образ, Владичице Богородице, светло честваме празника на срещането с теб и Ти зовем: радвай се, Невесто ненавестна.)

Ин кондак Пресвятой Богородице пред иконой Ея
«Владимирской»

глас 8

К Взбранней Воеводе и Заступнице, Дѣве и Богородице, / в чїстей совести, вѣрою утвердившеся, русстии народи, / невозвратно надежду имуще, притецѣм, / к чудотворному Ея и пречистому образу, и возопиѣм Ей:// радуйся, Невѣсто Неневѣстная.

(Перевод: К обороняющей нас Военачальнице и Заступнице, Деве и Богородице, с чистой совестью, утвердившись в вере, русские народы, имея неизменную надежду, придем, к чудотворному Ее и пречистому образу, и воззовем к Ней: «Радуйся Невеста, брака не познавшая».)

Молитва Пресвятой Богородице пред иконой Ея
«Владимирской»

О, Всемилостивейшая Госпоже Богородице, Небесная Царице, Всемощная Заступнице, непостыдное наше Упование! Благодаряще Тя о всех великих благодеяниях, в роды родов

людем российским от тебе бывших, пред пречистым образом Твоим молим Тя: сохрани град сей (или: весь сию, или: святую обитель сию) и предстоящая рабы Твоя и всю Землю Русскую от глады, губительства, земли трясения, потопа, огня, меча, нашествия иноплемённых и междоусобных брани. Сохрани и спаси, Госпоже, Великого Господина и Отца нашего (имярек), Святейшего Патриарха Московского и всея Руси и Господина нашего (имярек), Преосвященнейшего епископа (или: архиепископа, или: митрополита) (титул), и вся Преосвященные митрополиты, архиепископы и епископы православныя. Дажь им Церковь Российскую добре управити, верныя овцы Христовы негиблемы соблюсти. Помяни, Владычице, и весь священнический и монашеский чин, согрей сердца их ревностию о Бозе и достойно звания своего ходити ко еждо укрепить. Спаси, Госпоже, и помилуй и вся рабы Твоя и даруй нам путь земнаго поприща без порока прейти. Утверди нас в вере Христовой и во усердии ко Православной Церкви, вложи в сердца наша дух страха Божия, дух благочестия, дух смирения, в напастех терпение нам подаждь, во благоденствии – воздержание, к ближним любовь, ко врагом всепрощение, в добрых делах преуспевание. Избави нас от всякаго искушения и от окамененнаго нечувствия, в страшный же день Суда сподоби нас ходатайством Твоим стати одесную Сына Твоего, Христа Бога нашего, Ему же подобает всякая слава, честь и поклонение со Отцем и Святым Духом, ныне и присно и во веки веков. Аминь.

ЧЕТИ-МИНУТЫ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

АКАФИСТ ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦЕ ПРЕД ИКОНОЙ «ВЛАДИМИРСКАЯ»

Кондак 1

Взбранной Воеводе, Заступнице нашей, взирающе на
первописанный образ Твой, хвалебное пение воспеваем Ти
раби Твои, Богомати. Ты же, яко имущая державу
непобедимую, сохрани и спаси благодарне Тебе вопиущия:

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам
источающая.

Икос 1

Ангельския Силы на Небеси немолчно воспевают Тя,
Пречистая, зряще Славу Пребожественную, еюже Сын Твой
прослави Тя; но и нас, земных, не оставила еси, яко некую
лучу, низпославши нам икону Твою, святым Лукою
первописанную. О ней бо некогда изрекла еси: «С сим образом
благодать Моя и сила да пребудут». Темже вернии раби Твои,
по вся дни и на всяком месте сбытие словес Твоих зряще, ко
образу Твоему цельбоносному притекаем и, якоже Самой Ти, с
нами сущей, вопием:

Радуйся, Ангелов Царице; радуйся, всего мира Владычице.

Радуйся, на Небеси присно славимая; радуйся, и на земли
величаемая.

Радуйся, благодать Твою иконе Твоей сей даровавшая;

радуйся, на спасение человеков тую поставившая.

Радуйся, Божия благи скорая Подательнице; радуйся, молений наших усердная послушнице.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 2

Видя чудес множество, от принесенныя в Вышград святыя иконы Твоея бываемое, благоверный князь Андрей возгореся духом и умоляше Тя, да скажешу святую волю Твою и да благословиши его в пределы Ростовския отъити. Темже уллучив желаемое и икону Твою взем, идяше в путь свой, радуясь и поя Богу: Аллилуиа.

Икос 2

Разумеша вси людие дивное шествие Твое, Царице Небесная, от Киева в землю Ростовскую, болящии бо исцеляхуся и ина знамения и чудеса бываху всем с верою притекающим ко образу Твоему. Сего ради воспеша Тебе:

Радуйся, чудесы шествие иконы Твоея знаменовавшая; радуйся, многи немощныя исцелившая.

Радуйся, воздыхания наша не отвергающая; радуйся, недостойныя молитвы наша приемлющая.

Радуйся, Матерняя щедроты Твоя на нас изливающая;
радуйся, иконою Твоею нам благодееющая.

Радуйся, во обстоянии сущим скорую помощь дарующая;
радуйся, отчаянным надежду возвращающая.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам
источающая.

Кондак 3

Силою Твоею ограждаемь, благоверный князь Андрей предел
Владимирских достиже и zde благую волю твою, Владычице,
позна. В нощном бо видении тому явльшиися, повелела еси от
места сего не отходить и чудотворную икону Твою zde, во
граде Владимире, поставити, да будет северней стране нашей
в благословение и людем Твоим в покров, вопиющим Богу:
Аллилуиа.

Икос 3

Имея в себе благодатное сокровище, икону Твою
Владимирскую, преуспеваше от силы в силу Отечество наше.
Во дни бо обстояний и напастей не оставила еси род наш,
Владычице, и во благовремении близ была еси, всесильным
предстательством Твоим верныя люди Твоя заступающи,
поющия Ти:

Радуйся, гнев Божий, праведно на ны движимый,
утоляющая; радуйся, на милость к нам, грешным, Господа
преклоняющая.

Радуйся, яко смиренным мольбам рабов Твоих внимлеши;
радуйся, яко утешение Твое нам подати поспешаеши.

Радуйся, яко иконою Твоею от всяких нас бед ограждаеши;
радуйся, яко тою козни вражия разрушаеши.

Радуйся, в час скорби люди Твоя укрепляющая; радуйся,
тихое и безмятежное житие тем дарующая.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам
источающая.

Кондак 4

Бурю помышлений сумнительных пройде благоверный князь
Андрей, от множества врагов некогда обстоимь; Ты же,
Всепетая, дивным от иконы Твоея знамением славную победу
тому предвозвестила еси. Темже верою обновився и о имени
Твоем дерзая, воспе Богу: Аллилуиа.

Икос 4

Слышавше мятежницы убиение благовернаго князя Андрея,
град Владимир расхитити устремишася, но икону Твою
чудотворную, на стогны града изнесенную, внезапно узревше,
умилишася сердцем и, на колена падше, во гресе своем
покаяшася. Благодетивии же людие, таковому от иконы Твоея
благодатному явлению радуящиеся, песнь благодарственную
воспеша Тебе:

Радуйся, междоусобных браней утоление; радуйся, ожестевших сердец умягчение.

Радуйся, яко заблуждшия на путь правый возвращаеши; радуйся, яко от соблазнов суетных нас ограждаеши.

Радуйся, пагубы вседушевныя низлагающая; радуйся, душевредная научения обличающая.

Радуйся, к Царствию Небесному путь невозбранный нам указующая; радуйся, мир вечный и радость нам подающая.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 5

Боготечная звезда отцем нашим бысть икона Твоя, Владычице, еяже светом ведоми, многажды побеждаху царствия, возмогаху от немощи, обращаху в бегство полки чуждих и путь к земному преуспеянию и небесному спасению обретаху. Сего ради по долгу славит Тя земля Российская, поющи Богу: Аллилуиа.

Икос 5

Видевше некогда людие владимирстии в чудном видении град свой на воздухе вознесен, и икону Твою верху его, якоже солнце, сияюще, со умилением разумеша, Владычице,

неотступный покров Твой граду их и, Твое милостивое
промысление о них славяще, воспеша Ти:

Радуйся, Мати милосердия; радуйся, источнице чудес.

Радуйся, бодрая наша Хранительнице; радуйся, граду
нашему Покрове.

Радуйся, горе к Небеснем сокровищем ум наш возводящая;
радуйся, любовь к Богу в сердцах верных насаждающая.

Радуйся, маловерныя вразумляющая; радуйся, неверных
смыслы просвещающая.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам
источающая.

Кондак 6

Проповедник неизреченных чудес Твоих, Владычице, явился
соборный храм Твой во граде Владимире, святою иконою
Твоею украшенный. Попущением бо Божиим все благолепие
его некогда во огни погибе, икона же святая Твоя, якоже
купина неопалима пребысть, да и видевшие и осязавше
присутствие Твое, вернии воспоят: Аллилуиа.

Икос 6

Возсия паки свет иконы Твоея, Богородице, во дни лютаго

нашествия Батыева. Аще бо нечестивии агаряне и пожгоша огнем соборный храм Твой, и святителя Владимирскаго и люди, молящияся в церкви, умертвиша, и вся конечному истреблению предаша, обаче икона Твоя и паки невреждена обретесе, подвизающи пети Тебе:

Радуйся, Купино Неопалимая; радуйся, Сокровище неизживаемое.

Радуйся, Стено несокрушимая; радуйся, прибежище всем уповающим на Тя.

Радуйся, икону Твою и во пламени целу сохранившая; радуйся, нам во утешение и спасение тую оставившая.

Радуйся, Ты бо еси наше защищение; радуйся, Ты бо еси всех благочестивых непрестанное радование.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 7

Хотя великий князь Василий защищение стяжати стольному граду своему, повеле Владимирскую икону Твою в Москву пренести. И во сретение ея усердно изшедше князь и святитель московский Киприан со освященным собором и всем множеством людей, до земли пред нею поклонишася, якоже бо Самую Тя, Пречистая, к ним приходящую, сретаху, зовуще

Тебе: «О Мати Божия, спаси землю Русскую», вкупе же и поюще Богу: Аллилуиа.

Икос 7

Новое знамение сотворила еси, Пренепорочная, в день празднования сретения иконы Твоея Владимирския в Москве: в грозном бо видении, яко всемогущая Царица, множеством воинств Небесных обстоима, со святители Московскими явилася еси нечестивому агарянскому хану и от предел земли Русския отъити повелела еси. Тогда вернии людие Твои, врага видевшие посрамлена и бежавша, с веселием пояху Тебе:

Радуйся, Победо непобедимая; радуйся, Царице Небесных Сил.

Радуйся, врага грозное посрамление; радуйся, рабов Твоих Радосте нечаянная.

Радуйся, Надеждо всех лишенных надежды; радуйся, спасение во дно адово низшедших.

Радуйся, пришествием иконы Твоея Москву возвеселившая; радуйся, заступлением Твоим и град Владимир не оставившая.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 8

Странную победу всеильною помощью Твоею, Владычице, без брани совершившуюся, и до ныне Церковь Православная светло прославляет, сретение иконы Твоея Владимирския празднующи и вся верная чада Своя созывающии милости Твоя благодарне исповедати, Сыну же Твоему и Богу пети:
Аллилуиа.

Икос 8

Всю Тя Бог освяти, Пренепорочная, и, яко Матерь Свою, в готовое прибежище и теплый покров всем нам дарова. Темже от меньших земли и незнаемых возвеличися благословенный Тобою град Москва, благочестно икону Твою почитай; вся бо племена русская воедино собра и область свою над окрестными языки от моря и до моря и даже до конец земли распростре, всем веру Христову возвещай, Тебе же вопия:

Радуйся, земли нашея забрало; радуйся, Церкви утверждение.

Радуйся, молитвенников наших похвало; радуйся, людей Твоих спасение.

Радуйся, враги наша устрашающая; радуйся, полки чуждих далече отгоняющая.

Радуйся, яко Тобою Русь православная содержится; радуйся, яко Тобою род христианский хвалится.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам
источающая.

Кондак 9

Всякое естество ангельское восхваляет Тя,
Богородительнице, у престола Сына Твоего предстоящую и за
страну нашу и вся христианы молящуюся. Мы же, людие Твои,
молитв Твоих действо разумевающе, к чудотворней иконе
Твоей с любовью притекаем и Богу прилежно вопием:
Аллилуиа.

Икос 9

Витий земных художество не довлеет по достоянию
благохвалити Тя, Пресвятая Всенепорочная, и иконы Твоея
чудеса исчислити, имиже Церковь Православная величается,
гради наши утверждаются и вси христиане Божественне
весеются. Темже, за премногую любовь Твою к нам и вся
милости Твоя, прими от нас сие хвалебное пение:

Радуйся, собором святых, в стране нашей просиявших,
окружаемая и славимая; радуйся, предстателей наших,
чудотворцев российских, моления приемлющая.

Радуйся, ходатайством Твоим о нас Бога умилоствляющая;
радуйся, честным покровом Твоим нас присно осеняющая.

Радуйся, страны нашея преславная Защитнице; радуйся,
призывающим Тя скорая Помощнице.

Радуйся, труждающихся благодатное укрепление; радуйся, кающихся грешников несомненное спасение.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 10

Спасения ищуще, к Тебе прибегаем, Милосердная Мати, и, чудотворную Твою икону ныне обходяще, вся милости Твоя, тою отцем нашим явленныя, с любовию воспоминаем. Да не тщетна будет, Владычице, и наша надежда на Тя, на немощь нашу умилосердися и спаси вопиющия Богу: Аллилуиа.

Икос 10

Стена еси и заступление всем с верою прибегающим к Тебе, Всеблаженная Отроковице; всегда бо милости Твоя роду христианскому являла еси и отцем нашим многочастне и многообразне благодеяла еси, от нашествия иноплеменник и от всякия беды и нужды тех избавляющи. Не оскудей и ныне, Владычице, утоляющи лютыя на ны возстания греховныя, и облак искушений отжени, Тебе бо навыхом пети:

Радуйся, Мати Божия, Матернюю любовь к нам, грешным, простирающая; радуйся, силою Твоею нашу немощь восполняющая.

Радуйся, милосердие Божие разумети нас научающая;

радуйся, к делом милосердия и нас возбуждающая.

Радуйся, страх Божий в сердца верных влагающая; радуйся, грешники к покаянию призывающая.

Радуйся, невниманию нашему долготерпящая; радуйся, от сна лени нас возстающая.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 11

Пение похвальное воспеша московстии людие, спасение Твое некогда улучивше; верху бо явльшися, светозарною одеждою одеяна, храм Твой и град Москву от запаления огненнаго ризою Твоею защитила еси. Неотступна пребуди, Всемощная, от места сего и ныне, и нам избавление Твое видети даруй, да веселящися воспоем: Аллилуиа.

Икос 11

Свет радости возсияла еси, Владычице, и во дни тыя, егда смотрением Божиим древняя красота церковная к нам паки возвратися и священный собор граду Москве Патриарха, всей же стране нашей единого пастыря и молитвенника утверди. Ты же, Пречистая, от иконы Твоея Владимирския жребий первосвятительства сего избраннику Твоему даровала еси, да расточенныя овцы словеснаго стада Церкви Российския паки воедино соберет. Сего ради вопием Тебе:

Радуйся, скорбящих радости; радуйся, буруемаемых пристанище.

Радуйся, в напастех нас не оставившая; радуйся, во уничижении нашем свет надежды нам возсиявшая.

Радуйся, на смиренныя призревшая; радуйся, низшедшия возвеличившая.

Радуйся, Церкви нашея Похвало; радуйся, людей Твоих веселие.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 12

Благодать Твою не отъими от нас, милости Источнице, якоже во дни лихолетия святителей наших Иова и Ермогена услышала еси и землю Русскую от конечнаго расхищения, православную же веру в ней от истребления спасла еси, да избавлении Тобою Богу воспоем: Аллилуиа.

Икос 12

Поюще неисчетныя милости Твоя, от лет древних роду нашему явленныя и донине не оскудевающия, хвалим Тя, Пречистая, яко неусыпную Хранительницу нашу и заступление, и, Матернюю любовь Твою к стаду Сына Твоего

ведуще, со дерзновением, аще и раби неключими есмы, вопием Тебе:

Радуйся, Русь Православную возлюбившая; радуйся, веру истинную в ней утвердившая.

Радуйся, отцы наша во благочестии сохранившая; радуйся, и наше неможение не отринувшая.

Радуйся, утверждение наше незыблемое; радуйся, Надеждо наша непостыдная.

Радуйся, Молитвеннице наша теплая; радуйся, Заступнице усердная.

Радуйся, Пречистая, от иконы Твоея милости нам источающая.

Кондак 13

О Всепетая Мати, Заступнице Всемиловитая, Дево Богородице, обычным Твоим милосердием малое моление сие наше приемлющи, якоже древле, тако и ныне помилуй землю нашу Русскую и от всяких бед рабы Твоя избави, о Тебе вопиющая: Аллилуиа.

Этот кондак читается трижды, затем 1-й икос «Ангельския Силы...» и 1-й кондак «Взбранной Воеводе...».

Молитва

О Всемилостивая Госпоже Богородице, Небесная Царице, Всемошная Заступнице, непостыдное наше Упование! Благодаряще Тя о всех великих благодеяниях, в роды родов людем российским от Тебе бывших, пред пречистым образом Твоим молим Тя: сохрани град сей (или: весь сию, или: святую обитель сию) и предстоящая рабы Твоя и всю Землю Русскую от глада, губительства, земли трясения, потопа, огня, меча, нашествия иноплеменных и междоусобных брани. Сохрани и спаси, Госпоже, Великаго Господина и Отца нашего (имя рек), Святейшаго Патриарха Московскаго и всея Руси, и Господина нашего (имя рек), Преосвященнейшаго епископа (или : архиепископа, или : митрополита) (титул), и вся Преосвященныя митрополиты, архиепископы и епископы православныя. Дажь им Церковь Российскую добре управити, верныя овцы Христовы негиблемы соблюсти. Помяни, Владычице, и весь священнический и монашеский чин, согрей сердца их ревностию о Бозе и достойно звания своего ходити коегождо укрепи. Спаси, Госпоже, и помилуй и вся рабы Твоя и даруй нам путь земнаго поприща без порока преити. Утверди нас в вере Христовой и во усердии ко Православней Церкви, вложи в сердца наша дух страха Божия, дух благочестия, дух смирения, в напастех терпение нам подаждь, во благоденствии — воздержание, к ближним любовь, ко врагом всепрощение, в добрых делех преуспеяние. Избави нас от всякаго искушения и от окамененнаго нечувствия, в страшный же день Суда сподоби нас ходатайством Твоим стати одесную Сына Твоего, Христа Бога нашего, Емуже подобает всякая слава, честь и поклонение со Отцем и Святым Духом, ныне и присно и во веки веков. Аминь.

КАНОН ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦЕ ПЕРЕД ИКОНОЮ «ВЛАДИМИРСКОЙ»

Песнь 1

Ирмос: Отверзу уста моя, и наполнятся Духа, и слово отрыгну Царице Матери, и явлюся, светло торжествуя, и воспою, радуясь, Тоя чудеса.

Просвети, Владычице, души наша зарею Божественною, паче ума благодатию Твоею, и независтный дар подаждь ми воспети Тя, яко Помощницу человеческому существу, Препетая, верное заступление, на враги победу отечеству нашему.

Приидите, соберитесь, россиястии собори, в пречестный храм Всенепорочная Владычицы и возопиите, умильно молящися, к честному образу взирающе: Богородице Безневестная, хвалящая Тя спаси.

Твой, Богомати, всечестный образ Богогласный Евангелия Христова описатель, пребожественный Лука, написав, Творца всех на Твоих честных руках вообрази, к немуже притекающим напасти и печали избавляеши и вся покрываеши Твоею милостию.

Храм прекрасный, Содетель всех едину Тя обрет, в Тя вселися и человеки обожи. К Немуже за ны, Богородице, молися, спасти ны от поганых пленения и всякия иныя скорби, находящая на ны, да Твоего днесь образа сретение всечестно празднуем.

Песнь 3

Ирмос: Твоя песнословцы, Богородице, Живый и Независтный Источниче, лик Себе совокупльшия, духовно утверди, в Божественней Твоей славе венцев славы сподоби.

Все помышление отвергше, Богомудрии, приидите в сретение прекрасныя зари, держащая пресветлую лучу, вся просвещающую и милостию весь мир обогащшую.

Твою, Богомати, всечестную и чудотворную икону российстии люди стяжавше, яко заступление крепко и стену нерушиму, молятся Ти, на враги победу даровати отечеству нашему.

Облак светозарный показася, росую благодати вся омывающи телесныя скверны и души просвещающи, едина Всепетая.

Древо многоплодно явилася еси, пищею негиблющею вся насыщающи, души же веселящи, Богоневесто Чистая, добродейания всем источи и от скорбей, нуждных спаси.

Ин кондак, глас 8

К Взбранней Воеводе и Заступнице, Деве и Богородице, в чистей совести, верую утвердившеся, русстии народи, невозвратно надежду имуще, притецем, к чудотворному Ея и пречистому образу, и возопием Ей: радуйся, Невесто

Неневестная.

Седален, глас 4

Народи боголюбивии, приидите в сретение: се бо приходит Дева, всех пророков превышши, честным Своим образом, Жизнодателя миру на руках имеючи, град Свой сохранять страждущий, варварскую дерзость низложити, вообразитися всем Хранительница тверда, держава и ограждение верно молящимся.

Слава, и ныне, тойже

Песнь 4

Ирмос: Неизследный Божий совет, еже от Девы воплощения Тебе, Вышняго, пророк Аввакум усмотря, зовяше: слава силе Твоей, Господи.

Гору превелию, юже Даниил виде, от неяже камень отсечеса без руки и вся соблазны исти, верныя же просвети, истинное светозарное солнце показа, лучами просвещаючи, Богородице Приснодево.

Вооружаются на люди Твоя, Чистая Богородице, сынове Агарины, злый совет творяще, грады разоряюще, верныя же погубляюще, но Ты, Всепетая, Твоею милостию вся низложи, исмаильтяны враги покаряючи отечеству нашему.

Небо одушевлено, едина Богомати, Свет велий приемши, вся просвещаючи, тьму держащих бед разжени и нас Вышняго

причастия сподоби.

Давид пред кивотом ликовствует, левити же воспевают, паче же пред Тобою, Богородительнице Чистая, Россия хвалами яко Царицу воспевает, гласы молебными прилежно Ти вопиющи: радуйся, Заступнице града нашего.

Песнь 5

Ирмос: Ужасошася всяческая о Божественной славе Твоей: Ты бо, Неискусобращная Дево, имела еси во утробе над всеми Бога и родила еси Безлетнаго Сына, всем воспевающим Тя мир подавающая.

Тебе, Богомати, великий во пророцех Исаия провиде Духом, Угль имеющую во чреве, верныя просвещающ и соблазны вся пожигающ, спасая род человек.

Жезл Ааронов прозябла еси и злобный корень исторгнула еси, Дево Богоневестная, Жизнодателя рождши миру, Егоже моли сему граду спастися от многих напастей.

Ныне убо приступите с веселием, Богоизбранное стадо, россиястии собори, ко Всечестней Божии Матери и честный Ея образ любезно примите: се бо благодать неисчерпаемая, воды точащи Божественныя неоскудно, Юже, вернии, почтим и честному образу Ея поклонимся.

От корене Иессеева древо возрасте всем животное, Плод убо прозябла еси во утробе Твоей, Дево Чистая, вся люди насыщающи Твоею милостию.

Песнь 6

Ирмос: Божественное сие и всечестное совершающе празднество, Богомудрии, Богоматере, приидите, руками воспещим, от Нея рождшагося Бога славим.

От Тебе, Богомати, истече поток сладкий, вся напаяя люди, душ измывая скверны, Богородице Владычице, спаси всех, покланяющихся верно честному образу Твоему.

Вси убо, совокупльшесе вкупе, воспоем Чистую Деву, Богоизбранную лествицу Иаковлю, Гедеоново же руно, радости Ходатаицу, крепость и похвалу спасаемых, Богородительницу Чистую.

Се ныне веселие приближается, скорбь же потребляется, вернии спасаются, яко от источника радость почерпающе, выну хвалами воспевают: радуйся, Чистая Владычице, спасения нашего начаток и всех верных стена и похвала.

Подаждь нам помощь мольбами Твоими, Пречистая Богородице, скорби убо находят на ны и печали умножаются, врази ополчаются, но Ты, Пречистая, представши, избави, врагов наших шатание низложи, на враги победу даруй, да посрамятся вси, являющи рабом Твоим злая.

Кондак, глас 8

Взбранной Воеводе победительная, яко избавльшеся от злых пришествием Твоего честнаго образа, Владычице Богородице, светло сотворяем празднество сретения Твоего и обычно зовем Ти: радуйся, Невесто Неневестная.

Икос:

Ангел предстатель с Небесе послан бысть рещи Богородице: радуйся, и, со безплотным гласом воплощаема Тя зря, Господи, ужасашеся, и стояще, зовыи к Ней таковая: радуйся, Еюже радость возсияет; радуйся, Еюже клятва исчезнет. Радуйся, падшаго Адама воззвание; радуйся, слез Евиных избавление. Радуйся, высоте неудобовосходимая человеческими помыслы; радуйся, глубине неудобозримая и ангельским очима. Радуйся, яко еси Царево седалище; радуйся, яко носиши Носящаго вся. Радуйся, звездо, являющая солнце; радуйся, утробо Божественнаго воплощения. Радуйся, Еюже обновляется тварь; радуйся, Еюже покланяемся Творцу. Радуйся, Невесто Неневестная.

Песнь 7

Ирмос: Не послужиша твари Богомудрии паче Создавшаго, но, огненное прещение мужески поправше, радовахуся, поюще: препетый отцев Господь и Бог, благословен еси.

Яко порфирию и виссом, червленою хламидою, Дево Богородице Владычице, град Твой, Тобою одеяся, Христа величает и пришествие честнаго Твоего образа славит, явльшася паче луч солнечных и немрачным светом просвещающа велегласно хвалящая Тя.

Скрижали, богописанныя перстом Духа, в ярости Моисей сокруши; но в Тебе, Чистая, преславный Творец вселился, невредну Тя сохрани. Емуже поем: отец наших Боже, благословен еси.

Приими Твоих раб мольбы, Пречистая Дево Богородице, непостоянную бурю утиши молитвами Твоими и советы противных врагов разжени, нападающих на стадо Твое, Всенепорочная Владычице.

Тебе едину помощницу роду человеческому, Богородице Марие, Зиждитель всех рождеством Своим назнамена и пророцы прообразиша: ов Тя дверь, ин же Тя ложницу Божию; мы же Тя воспеваем Родительницу Божию, и Ходатаицу к Богу, и Заступницу от всех зол, находящих на ны.

Песнь 8

Ирмос: Отроки благочестивыя в пещи Рождество Богородичо спасло есть, тогда убо образуемое, ныне же действуемое, вселенную всю воздвизает пети Тебе: Господа пойте, дела, и превозносите Его во вся веки.

Како Тя, Дево, по достоянию воспоем? Помощь твердую, Хранительницу жизни наша и Ходатаицу непреложну к Сыну Твоему и Богу нашему, Егоже воспеваем и превозносим во веки.

Цвете прекрасный и воня пищная, облагоухаеши,

Богородице Марие, вся, и спасаеши, и от недуг исцеляеши, бесы прогоняеши. Темже Ти вопием: радуйся, Помощнице всем молящимся верным.

Столп явльшися, Богомати, нахождения противных отгоня: Тя бо чтущим сердцем теплым явилася еси стена, и ограждение, и спасительное прибежище.

Давидски воспеваем Ти песнь, гору Божию Тя именующе, Пречистая Дево: Источника бо сущим приснотекущаго источила еси. Егоже поем и превозносим во веки.

Песнь 9

Ирмос: Всяк земнородный да възиграется, Духом просвещаемь, да торжествует же Безплотных умов естество, почитающее священное торжество Богоматере, и да вопиет: радуйся, Всеблаженная Богородице, Чистая Приснодево.

Радости Ходатаице, возвесели наш смысл вопити Тебе, Богородице Чистая: радуйся, Хранительнице наша, державо, и ограждение, и спасительное прибежище.

Да восхвалят согласно Тя небо и земля, яко Жизнодателя миру рождши: радуйся, тихое пристанище, животныя воды источниче неисчерпаемый, Владычице.

Собравшися днесь, людие, во сретение Пречистыя Божия Матере, Яже винограда мысленнаго грезии носящи, вино

источающ всегда и веселия всех исполняющ, яко Богородицу по долгу славим.

Божественная река вод животных, вся удолия напоюще, наша соблазны, Богомати, погрузи и до конца потреби.

Светилен

Да почтится днесь Богомати, Зиждителя рождшая, райских дверей отверзение и всего мира очищение, победу давшая христоролюбивому воинству, о Сей бо пророцы глаголаша, Той поклонимся.

Слава, и ныне:

Пресветлая днесь милостивная светлость, Божия благодать, вся радостно одождает небесными тучами, на стези сладкия направляюще, Богородице Владычице, всех, познавших Тя земных, Приснодево, ныне бо вся земля Российская радуется, верою Тя славящи.

† ВИЖТЕ ОЩЕ

Против ереста на новостилието

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВАТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА
ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА
БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО